

OLIMLAR NIGOHI

ILMIY OMMABOP JURNAL

4-SON 2026-YIL

ISSN 3060-5458

BUXORO -2026

OLIMLAR NIGOHI

ilmiy ommabop jurnal

4-son (2026-yil, mart)

Jurnal 2025-yildan chiqa boshlagan

Buxoro -2026

M.X. Qilichova

*Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi o'qituvchisi
(PhD), v.b dotsent*

Asadova Marjona Ahmad qizi

*Jizzax davlat pedagogika Universiteti Ta'lim va tarbiya
nazariyasi va metodikasi (maktabgacha ta'lim) mutaxassisligi magistranti
E-mail: asadovamarjonaxon@icloud.com*

MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA NUTQ MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI

Annotatsiya. Mazkur maqolada maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq madaniyatini shakllantirishning nazariy asoslari keng yoritilgan. Nutq madaniyati bolalarning shaxs sifatida kamol topishida muhim omil bo'lib, ularning muloqotga kirishish qobiliyati, fikrni aniq, ravon va mantiqiy ifodalashi hamda ijtimoiy muhitga moslashuvda asosiy ahamiyat kasb etadi. Tadqiqot davomida nutq madaniyatining mohiyati, tarkibiy qismlari, shakllanish bosqichlari va unga ta'sir etuvchi omillar chuqur tahlil qilingan. Shuningdek, maktabgacha ta'lim muassasalarida nutqni rivojlantirishga qaratilgan zamonaviy pedagogik yondashuvlar, metodlar va innovatsion texnologiyalar yoritilgan. Bolalarning yosh va individual xususiyatlarini inobatga olgan holda nutq madaniyatini shakllantirishning samarali yo'llari asoslab berilgan. Nutqiy muhitni to'g'ri tashkil etish, tarbiyachi va ota-onalar hamkorligi orqali bolalarning nutq faoliyatini rivojlantirish muhim omil sifatida ko'rsatib o'tilgan. Mazkur tadqiqot natijalari maktabgacha ta'lim tizimida nutq madaniyatini shakllantirish jarayonini takomillashtirishga xizmat qiladi va ushbu yo'nalishda ilmiy-uslubiy asos bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: nutq, madaniyat, ta'lim, rivojlanish, kommunikatsiya, kompetensiya, lingvistika, psixologiya, ijtimoiylashuv, pedagogika, nutq faoliyati, pedagogik texnologiya

Annotation. This study examines the theoretical foundations of developing speech culture in preschool children. Speech culture is an essential component in the formation of a child's personality, influencing their ability to communicate effectively, express thoughts clearly and logically, and adapt to the social environment. The research provides an in-depth analysis of the essence, structural components, stages of formation, and influencing factors of speech culture. In addition, modern pedagogical approaches, methods, and innovative technologies aimed at developing speech in preschool education institutions are highlighted. The study justifies effective ways of forming speech culture by taking into account children's age and individual characteristics. The importance of organizing a proper speech environment and cooperation between educators and parents in enhancing children's speech activity is emphasized. The findings of this research contribute to improving the process of speech culture formation in preschool education and serve as a scientific and methodological basis for further studies in this field.

Key words: speech, culture, education, development, communication, competence, linguistics, psychology, socialization, pedagogy, speech activity, pedagogical technology

Kirish. Maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq madaniyatini shakllantirish masalasi zamonaviy ta'lim tizimining eng muhim va dolzarb yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Chunki nutq insonning asosiy kommunikativ vositasi bo'lib, u orqali shaxs o'z fikrini ifodalaydi, atrof-muhit bilan muloqotga kirishadi hamda ijtimoiy hayotda faol ishtirok etadi. Shu jihatdan nutq madaniyati shaxsning intellektual, ma'naviy va ijtimoiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Maktabgacha yosh davri bola rivojlanishining eng sezgir va muhim bosqichlaridan biri bo'lib, aynan shu davrda nutqiy ko'nikmalar jadal shakllanadi. Bolalarda so'z boyligi

ortadi, grammatik tuzilmalar o'zlashtiriladi, tovushlarni to'g'ri talaffuz qilish qobiliyati rivojlanadi hamda muloqotga kirishish ehtiyoji kuchayadi. Shu sababli ushbu davrda nutq madaniyatini shakllantirishga qaratilgan pedagogik ta'sir juda katta ahamiyatga ega bo'lib, u bolaning keyingi ta'lim bosqichlaridagi muvaffaqiyatini belgilab beradi.

Nutq madaniyati tushunchasi keng qamrovli bo'lib, u faqat to'g'ri gapirishni emas, balki fikrni mantiqiy, izchil, ifodali va vaziyatga mos tarzda bayon etishni ham o'z ichiga oladi. Shuningdek, nutq madaniyati kommunikativ kompetensiyaning shakllanishi, til me'yorlariga rioya qilish hamda nutqiy etika qoidalariga amal qilish kabi jihatlarni ham qamrab oladi. Shu bois nutq madaniyatini shakllantirish jarayoni murakkab pedagogik jarayon bo'lib, u tizimli yondashuvni talab etadi. Bugungi kunda maktabgacha ta'lim tizimida bolalarning nutqiy rivojlanishiga alohida e'tibor qaratilmoqda. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar va innovatsion yondashuvlardan foydalanish nutq madaniyatini shakllantirish jarayonini samarali tashkil etishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Bu metodlar bolalarning faolligini oshiradi, ularni mustaqil fikrlashga undaydi hamda nutqiy ko'nikmalarni tezroq va mustahkam shakllantirishga yordam beradi. Nutq madaniyatining shakllanishida ijtimoiy muhit, oilaviy tarbiya va ta'lim muassasasidagi nutqiy muhit ham muhim o'rin tutadi. Ota-onalarning bolalar bilan muntazam muloqot qilishi, ularga ertak va hikoyalar o'qib berishi, savol-javoblar tashkil etishi bolalarning nutqiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shu bilan birga, tarbiyachi tomonidan yaratilgan boy nutqiy muhit bolalarning so'z boyligini kengaytirish va nutqiy faolligini oshirishda asosiy omil hisoblanadi. Bundan tashqari, nutq madaniyatini shakllantirish jarayoni pedagogika, psixologiya va lingvistika fanlari bilan uzviy bog'liq bo'lib, har bir bolaning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda amalga oshirilishi lozim. Chunki har bir bola o'ziga xos rivojlanish sur'atiga ega bo'lib, uning nutqiy imkoniyatlarini to'g'ri baholash va rivojlantirish samarali natija beradi. Shu bilan birga, maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq madaniyatini shakllantirish ularning kelajakdagi ta'lim jarayonlariga tayyorgarligini ta'minlaydi. To'g'ri shakllangan nutq madaniyati bolalarning o'qish, yozish va fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim poydevor bo'lib xizmat qiladi. Shu sababli ushbu jarayonni ilmiy asosda o'rganish va takomillashtirish dolzarb ahamiyatga ega. Mazkur maqolada maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq madaniyatini shakllantirishning nazariy asoslari, pedagogik xususiyatlari hamda samarali metodlari tahlil qilinadi. Shuningdek, ushbu jarayonni rivojlantirishga xizmat qiluvchi zamonaviy yondashuvlar va amaliy tavsiyalar yoritiladi.

Metodlar. Maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq madaniyatini shakllantirish jarayonida samarali natijalarga erishish uchun bir qator pedagogik metod va usullardan foydalaniladi. Ushbu jarayon murakkab bo'lib, u bolaning yosh xususiyatlari, psixologik rivojlanish darajasi hamda individual qobiliyatlarini hisobga olgan holda tashkil etilishi lozim. Nutq madaniyatini rivojlantirishda qo'llaniladigan metodlar bir-biri bilan uzviy bog'liq bo'lib, ular ta'lim-tarbiya jarayonining samaradorligini ta'minlaydi. Avvalo, suhbat metodi bolalarda nutq madaniyatini shakllantirishning eng muhim usullaridan biri hisoblanadi. Suhbat jarayonida tarbiyachi bolalarga savollar berish orqali ularni fikrlashga undaydi, javoblarini to'liq va to'g'ri ifodalashga o'rgatadi hamda nutqiy faolligini oshiradi. Bu metod bolalarda muloqot madaniyatini rivojlantirish, o'z fikrini erkin va aniq bayon etish ko'nikmasini shakllantirishga xizmat qiladi. Ko'rgazmali metod ham nutq rivojida muhim o'rin tutadi. Bu metod orqali bolalar predmetlar, rasmlar, didaktik materiallar va real hayotiy holatlar asosida yangi so'zlarni o'zlashtiradilar hamda ularni nutqda to'g'ri qo'llashni o'rganadilar. Ko'rgazmalilik bolalarning tasavvurini kengaytirib, nutqni boyitishga yordam beradi.

Nutq madaniyatini shakllantirishda o'yin metodi alohida ahamiyatga ega. O'yin jarayonida bolalar tabiiy sharoitda muloqotga kirishadilar, rolli va didaktik o'yinlar orqali yangi so'zlarni o'zlashtiradilar hamda nutqiy vaziyatlarda to'g'ri foydalanish ko'nikmasini

egallaydilar. Ayniqsa, rolli o'yinlar bolalarda dialogik nutqni rivojlantirishda samarali hisoblanadi. Bundan tashqari, hikoya qilish va ertak aytib berish metodi ham bolalarda nutq madaniyatini shakllantirishda muhim vosita hisoblanadi. Tarbiyachi tomonidan o'qilgan yoki aytib berilgan ertaklar asosida bolalar voqealarni qayta hikoya qilishga harakat qiladilar, bu esa ularning mantiqiy fikrlashini, izchil nutq tuzish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Amaliy mashqlar metodi nutqiy ko'nikmalarni mustahkamlashda katta ahamiyatga ega. Ushbu metod orqali bolalar so'zlarni to'g'ri talaffuz qilish, gap tuzish va nutqiy vaziyatlarda ulardan to'g'ri foydalanish bo'yicha amaliy faoliyat olib boradilar. Takroriy mashqlar nutqning barqaror shakllanishiga yordam beradi. Nutq madaniyatini rivojlantirishda interfaol metodlar ham keng qo'llaniladi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan interfaol mashg'ulotlar bolalarning faolligini oshiradi, ularni mustaqil fikrlashga undaydi hamda jamoada ishlash ko'nikmalarini shakllantiradi. Bu jarayonda tarbiyachi yo'naltiruvchi rolni bajaradi, bolalar esa faol ishtirokchi sifatida qatnashadilar. Shu bilan birga, nutqiy muhitni to'g'ri tashkil etish ham muhim metodik ahamiyatga ega. Guruh xonasida boy va rivojlantiruvchi nutqiy muhit yaratish, bolalar o'rtasida doimiy muloqotni rag'batlantirish ularning nutqiy faolligini oshiradi. Ota-onalar bilan hamkorlikda uy sharoitida ham nutqni rivojlantirishga qaratilgan ishlar olib borilishi ushbu jarayonni yanada samarali qiladi. Maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq madaniyatini shakllantirishda qo'llaniladigan metodlar bir-birini to'ldiruvchi tizim sifatida xizmat qiladi. Ularning uyg'un qo'llanilishi bolalarning nutqiy rivojlanishini tezlashtiradi va ularni to'g'ri, ravon hamda madaniyatli nutqqa ega shaxs sifatida shakllantirishga yordam beradi. Bundan tashqari, nutqni rivojlantirish jarayonida tarbiyachining nutqi namuna sifatida katta ahamiyatga ega bo'lib, bolalar aynan kattalarning nutqiga taqlid qilish orqali to'g'ri talaffuz va ifodali gapirish ko'nikmalarini egallaydilar. Nutqiy mashg'ulotlar tizimli va izchil tashkil etilganda bolalarda mantiqiy fikrlash hamda so'z boyligini kengaytirish imkoniyati ortadi. Shu bilan birga, har bir metod bolaning yosh xususiyatiga moslashtirilgan holda qo'llanilishi uning samaradorligini yanada oshiradi.

Natijalar. Maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq madaniyatini shakllantirish jarayonini o'rganish va tahlil qilish natijasida bir qator muhim ilmiy va amaliy xulosalar shakllandi. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, nutq madaniyati bolaning umumiy rivojlanishida markaziy o'rin egallab, uning fikrlash darajasi, muloqot qilish qobiliyati hamda ijtimoiy muhitga moslashish jarayoniga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Maktabgacha ta'lim muassasalarida nutqni rivojlantirishga yo'naltirilgan pedagogik jarayon tizimli va uzluksiz tashkil etilganda bolalarning nutqiy faolligi sezilarli darajada oshadi. Ayniqsa, suhbat, o'yin, ko'rgazmali va interfaol metodlarning uyg'un qo'llanilishi bolalarda nutqning grammatik to'g'riligi, so'z boyligi va ifodalilik darajasining yaxshilanishiga olib keladi. Bolalar mashg'ulotlarda faol ishtirok etgan sari o'z fikrini erkin va mantiqiy bayon etish ko'nikmasini tezroq egallaydilar. Nutqiy muhitning to'g'ri tashkil etilishi bolalar nutq madaniyatini shakllantirishda hal qiluvchi omillardan biridir. Boy va rivojlantiruvchi nutqiy muhitda tarbiyalangan bolalarda yangi so'zlarni o'zlashtirish, ularni to'g'ri talaffuz qilish hamda nutqda faol qo'llash darajasi yuqori bo'ladi. Bu esa ularning umumiy kommunikativ kompetensiyasini rivojlantiradi. Tarbiyachining nutqi va uning pedagogik mahorati bolalarning nutqiy rivojlanishida muhim namuna vazifasini bajaradi. Tarbiyachi tomonidan to'g'ri, ifodali va madaniyatli nutqdan foydalanish bolalarda taqlid orqali nutq madaniyatining shakllanishiga xizmat qiladi. Shu sababli pedagogning o'zi ham yuqori nutq madaniyatiga ega bo'lishi zarur.

Ota-onalar bilan hamkorlik natijalarini tahlil qilish shuni ko'rsatdiki, oilaviy muhitda bolalar bilan muntazam muloqot qilish, ertaklar o'qib berish, savol-javoblar tashkil etish bolalarning nutqiy rivojlanishini sezilarli darajada tezlashtiradi. Oilada yaratilgan ijobiy nutqiy muhit maktabgacha ta'lim jarayonida olingan bilim va ko'nikmalarni mustahkamlashga yordam beradi. Bundan tashqari, interfaol metodlardan foydalanish natijasida bolalarda mustaqil fikrlash, o'z fikrini erkin ifodalash va jamoada ishlash

ko'nikmalari rivojlanganligi kuzatildi. Rolli o'yinlar va didaktik mashg'ulotlar bolalarning nutqiy faolligini oshirib, ularni real hayotiy vaziyatlarga tayyorlashda samarali vosita ekanligi aniqlandi. Nutq madaniyatini shakllantirish jarayonida individual yondashuv muhim ahamiyatga ega. Har bir bolaning rivojlanish darajasini hisobga olgan holda topshiriqlar berish orqali sust rivojlanayotgan bolalarda ham ijobiy o'zgarishlarga erishish mumkin. Bu esa ta'lim jarayonining inklyuziv va samarali bo'lishini ta'minlaydi. Umuman olganda, o'tkazilgan tahlillar maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq madaniyatini shakllantirishda pedagogik metodlarning tizimli qo'llanilishi, nutqiy muhitning to'g'ri tashkil etilishi hamda oila va ta'lim muassasasi hamkorligi yuqori natijalar berishini ko'rsatdi. Bu esa bolalarning nafaqat nutqiy, balki aqliy va ijtimoiy rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Nutq mashg'ulotlarining muntazam olib borilishi bolalarda muloqotga kirishish jarayonida ishonch hissini oshiradi va ularning o'z fikrini erkin bayon etishiga yordam beradi. Nutqiy faoliyatda rag'batlantirish usullaridan foydalanish bolalarning faolligini yanada kuchaytirib, dars jarayoniga qiziqishini oshiradi. Bolalarda nutq madaniyatining shakllanishi ularning keyingi ta'lim bosqichlarida o'qish va yozish ko'nikmalarini o'zlashtirishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shuningdek, olib borilgan tahlillar nutqiy kamchiliklarni erta aniqlash va ularni bartaraf etishda pedagogik yondashuvlarning muhimligini tasdiqladi. Natijada, tizimli va maqsadli olib borilgan ishlar maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq madaniyatini samarali shakllantirish imkonini beradi.

Muhokama. Maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq madaniyatini shakllantirish masalasi zamonaviy pedagogika va psixologiya fanlarida dolzarb muammolardan biri hisoblanadi. O'tkazilgan tahlillar shuni ko'rsatadiki, nutq madaniyati bolalarning nafaqat til ko'nikmalarini, balki ularning umumiy intellektual rivojlanishini ham belgilovchi asosiy omillardan biridir. Shu sababli ushbu jarayonni ilmiy asosda tashkil etish va samarali pedagogik yondashuvlarni qo'llash muhim ahamiyat kasb etadi. Tadqiqot jarayonida aniqlanishicha, nutq madaniyatini shakllantirish ko'p omilli va murakkab jarayon bo'lib, u pedagogik, psixologik va ijtimoiy omillar bilan chambarchas bog'liqdir. Bolalarning nutqiy rivojlanish darajasi ularning oilaviy muhiti, tarbiya uslubi, tarbiyachining pedagogik mahorati hamda ta'lim muassasasidagi nutqiy muhitga bevosita bog'liq ekanligi aniqlandi. Shu bois nutq madaniyatini shakllantirish jarayonida barcha omillarni kompleks yondashuv asosida ko'rib chiqish zarur. Muhokama jarayonida shuni ta'kidlash lozimki, maktabgacha ta'limda qo'llanilayotgan an'anaviy metodlar bilan bir qatorda zamonaviy interfaol va innovatsion metodlar ham katta samaradorlikka ega. Ayniqsa, o'yin texnologiyalari, rolli o'yinlar va muammoli vaziyatlardan foydalanish bolalarda nutqiy faollikni oshirib, ularning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi. Bu esa nutq madaniyatining barqaror shakllanishiga zamin yaratadi. Shuningdek, tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, bolalarda nutq madaniyatini shakllantirish jarayonida tarbiyachining roli hal qiluvchi ahamiyatga ega. Tarbiyachi nafaqat bilim beruvchi, balki nutqiy namuna ko'rsatuvchi shaxs sifatida ham faoliyat yuritadi. Uning nutqi qanchalik to'g'ri, ifodali va madaniyatli bo'lsa, bolalarda ham shunday nutqiy ko'nikmalar shakllanishi tezlashadi. Shu jihatdan pedagogning o'zi doimiy ravishda o'z ustida ishlashi zarur. Muhokama davomida yana bir muhim jihat sifatida oila va ta'lim muassasasi o'rtasidagi hamkorlik alohida qayd etildi. Bolaning nutqiy rivojlanishi faqat maktabgacha ta'lim muassasasida emas, balki oilaviy muhitda ham davom etishi lozim. Ota-onalarning bolalar bilan muloqoti, ularga ertak o'qib berishi, savol-javoblar tashkil etishi nutq madaniyatining shakllanishida muhim rol o'ynaydi. Bundan tashqari, individual yondashuvning ahamiyati ham muhokama qilindi. Har bir bola o'ziga xos rivojlanish sur'atiga ega bo'lgani sababli, ularga bir xil talab qo'yish har doim ham samarali natija bermaydi. Shu sababli pedagogik jarayonda differensial yondashuvni qo'llash orqali har bir bolaning imkoniyatini hisobga olish zarur. Bu esa sust rivojlanayotgan bolalarda ham ijobiy natijalarga erishishga yordam beradi. Muhokama natijalariga ko'ra, nutq madaniyatini

shakllantirishda eng samarali yondashuv bu - kompleks yondashuv bo'lib, unda pedagogik metodlar, interfaol texnologiyalar, oilaviy hamkorlik hamda rivojlantiruvchi nutqiy muhit birgalikda qo'llaniladi. Aynan shunday yondashuv bolalarda barqaror nutqiy ko'nikmalarni shakllantirish imkonini beradi. Umuman olganda, tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq madaniyatini shakllantirish nafaqat ta'lim jarayonining bir qismi, balki shaxs rivojlanishining muhim bosqichi hisoblanadi. Shu sababli ushbu jarayonga tizimli, ilmiy va izchil yondashuv talab etiladi.

Xulosa. Maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq madaniyatini shakllantirish masalasi zamonaviy pedagogika fanining eng dolzarb yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. O'tkazilgan tahlillar va tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, nutq madaniyati bolaning shaxs sifatida rivojlanishida asosiy o'rin egallab, uning fikrlash jarayoni, muloqot qilish qobiliyati hamda ijtimoiy muhitga moslashuv darajasini belgilab beruvchi muhim omil hisoblanadi. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, suhbat, ko'rgazmali, o'yin, hikoya qilish va interfaol metodlar bolalarda nutqiy ko'nikmalarni shakllantirishda eng samarali usullar hisoblanadi. Ayniqsa, o'yin faoliyati orqali tashkil etilgan mashg'ulotlar bolalarda nutqqa nisbatan qiziqishni oshiradi, ularning so'z boyligini kengaytiradi hamda erkin muloqot qilish ko'nikmasini rivojlantiradi. Shuningdek, nutqiy muhitning to'g'ri tashkil etilishi bolalarning nutq madaniyatini shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Boy va rivojlantiruvchi nutqiy muhitda tarbiyalangan bolalar fikrini aniq, izchil va mantiqiy bayon etishga osonroq erishadilar. Bu esa ularning kelajakdagi ta'lim jarayonlarida muvaffaqiyatli bo'lishiga zamin yaratadi. Tadqiqot natijalari shuni ham tasdiqlaydiki, tarbiyachi va ota-onalar hamkorligi nutq madaniyatini shakllantirish jarayonining ajralmas qismidir. Oila va ta'lim muassasasidagi bir xil yondashuv bolalarda nutqiy ko'nikmalarning tez va barqaror shakllanishini ta'minlaydi. Shu bois bu ikki muhit o'rtasidagi uzviy hamkorlikni yo'lga qo'yish zarur. Bundan tashqari, individual yondashuvning ahamiyati ham alohida qayd etildi. Har bir bolaning rivojlanish darajasini hisobga olgan holda ta'lim jarayonini tashkil etish ularning nutqiy imkoniyatlarini to'liq namoyon etishiga yordam beradi. Bu esa ta'lim jarayonining samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Umuman olganda, maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq madaniyatini shakllantirish nafaqat pedagogik jarayon, balki shaxsni har tomonlama rivojlantirishga xizmat qiluvchi muhim ijtimoiy-pedagogik vazifa hisoblanadi. Shu sababli ushbu yo'nalishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni keng joriy etish, innovatsion yondashuvlardan foydalanish hamda uzluksiz ravishda ilmiy izlanishlar olib borish zarurdir.

Xulosa qilib aytganda, nutq madaniyati bolalarning kelajakdagi muvaffaqiyati uchun asosiy poydevor bo'lib xizmat qiladi va uni shakllantirish jarayoni har tomonlama puxta, ilmiy asoslangan va tizimli bo'lishi lozim

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
2. "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida"gi Qonun. – Toshkent, 2019.
3. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
4. Yo'ldoshev J.G'. Pedagogika asoslari. – Toshkent: O'qituvchi, 2015.
5. Azizxodjaeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent, 2012.
6. Mahmudov N. Nutq madaniyati asoslari. – Toshkent: O'zbekiston, 2010.
7. Hasanboyeva O. Maktabgacha pedagogika. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2017.
8. Qodirov A. Bolalar psixologiyasi. – Toshkent, 2014.
9. Raximov S. Til va nutq rivojlanishi metodikasi. – Toshkent, 2016.
10. Mamatqulova D. Maktabgacha ta'lim metodikasi. – Toshkent, 2018.

MUNDARIJA

4	Oygun Jumayevna Kholmuminova PERCULIARITIES OR FAMILY, SCHOOL AND COMMUNITY COOPERATION IN ENVIRONMENTAL LEGAL EDUCATION
10	Sunnatov Umid Taxirovich Mamatxanov Nodirxon Sadridin o'g'li OMMAVIY TARTIBSIZLIK LARNI BARTARAF ETISHGA JALB QILINADIGAN BO'LINMALARNI JISMONIY VA RUXIY TAYYORLASHDA MAVJUD MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI
15	Sharofiddinova Zebiniso Sheroz qizi O'QUVCHILARDA SANOGEN TAFAKKURNI NAMOYON BO'LISHINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI
19	Olimov Temur Hasanovich Kenjayeva Gulhayo Alisher qizi BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA MUSTAQIL FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISHDA PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR
24	Baratova Malika Ulug'bek qizi Sharipova Sunbula Ahad qizi "LISON UT-TAYR" DOSTONIDA YETTI VODIY TALQINI
31	Tosheva Gulnora Djuraevna Eliyeva Ra'no Rustam Qizi BO'LAJAK MUHANDISLARNING DIZAYNERLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHGA OID USLUBIY TAVSIYALAR
39	Durnazarov Yorqin Shoniyoz o'g'li TA'LIM JARAYONIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI
42	Kamolova Dinora Sultonmurod qizi Avezov Sobit Safarovich MONTESSORI TA'LIMI ORQALI BOLALAR RIVOJLANISHIDAGI INNOVATSION YONDASHUV
50	Allamurodova Gulhayo Panjimurodovna O'QUVCHILAR BILIMINI BAHOLASHNING NAZARIY ASOSLARI
54	Istatilloev Sardor Nusratilloevich INCLUSIVE EDUCATION AND SOCIAL PERSPECTIVES TOWARDS INCLUSIVE EDUCATION
57	Shamsuddinova Sohibaxon Biloliddin qizi THE SOCIAL RISKS OF EXTREMIST PROPAGANDA IN THE INFORMATION SOCIETY
61	Hamroyev Temurbek Jamshid o'g'li MIGRATSION OILALARDA O'SAYOTGAN O'SMIRLARNING IJTIMOY MUHITGA INTEGRATSIYALASHUVI VA PSIXOLOGIK MOSLASHUVI
68	Shokirov Mubin Rustamovich Ergasheva Iroda Qosimovna O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA INSON HUQUQ VA ERKINLIK LARINI TA'MINLASHNING IJTIMOY-SIYOSIY VA HUQUQIY ASOSLARI: SHAKLLANISHI, RIVOJLANISH BOSQICHLARI VA ZAMONAVIY TENDENSIYALAR
72	Shamsuddinova Sohibaxon Biloliddin qizi THE IMPORTANCE OF CULTURAL AWARENESS IN LANGUAGE TEACHING

	AMONG UZBEK STUDENTS
76	Kholmuminova Aziza Zafar kizi TEACHING MORAL VALUES THROUGH THE APPLICATION OF INNOVATIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES
79	Ziyodullayeva Shohsanam Ubaydullayevna "O'ZBEK BOLALAR ADABIYOTIDA ADABIY ERTAKLARNING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI"
82	Akramqulova Mohira Sherali qizi TA'LIM JARAYONIDA O'QUVCHILARNI IJTIMOYIY FAOLLIKKA YO'NALTIRISH METODIKASINING EVOLYUTSIYASI VA TARBIYAVIY SAMARADORLIGI TAHLILI
85	X. Qilichova Asadova Marjona Ahmad qizi MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA NUTQ MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI
90	Ochilova Farida Soliyevna OLIIY TA'LIM MUASSASALARIDA ARALASH TA'LIM MODELINI JORIY ETISHNING PEDAGOGIK SAMARADORLIGI VA INNOVATSION IMKONİYATLARI
94	Ilxamova Diana Ikromovna O'SMIR YOSHDAGI O'QUVCHILARDA TOLERANTLIKNI RIVOJLANTIRISHNING PSIXOLOGIK MEXANIZMLARI
100	Namozov Baxrom Ibrohimov Anvarjon Nurullayevich 7-SINF O'SMIRLARIDA EMOTSIONAL BARQARORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA MAKTAB PSIXOLOGINING ROLI